

HEEMKUNDEKRING "PEELLAND"

te

HELMOND.

Secretariaat:

Mej.M.Magis,
Emmastraat 26,
Helmond.

Nr.7 - 1964.

Bijdragen voor dit
blad aan:
C.van Bokhoven,
Oostende 31A,
Helmond.

L.S.,

Opdat U deze avond voor onze Kring zoudt kunnen
reserveren, deelden wij U reeds mede, dat

Ben van Brabant

op donderdag 26 november a.s. des avonds om 8 uur
in Hotel St. Lambert, zal komen spreken over het onderwerp:

Heksen-Duivels en Aardmannetjes.

Op de hem eigen wijze zal Ben van Brabant ons
donderdag laten genieten van zijn vertellingen over en
het geloof in deze figuren.

Aan onze laatste excursie werd deelgenomen
door 80 personen.

Wij zullen een opkomst van een zo'n groot
aantal leden op 26 november zeer toejuichen.

HET BESTUUR.

Mededelingen van het bestuur.

=====

1. Gesprekken met oude Helmonders.

Wij beschikken reeds over enkele op de band opgenomen gesprekken met oude Helmonders.

Het is onze bedoeling om een dezer gesprekken, indien daartoe gelegenheid is, tijdens onze bijeenkomsten af te draaien.

Op donderdag a.s. zullen wij in de pauze daarmee een proef nemen. Hierna kunnen onze leden wellicht suggesties doen om dese, uit een heemkundig oogpunt, waardevolle gesprekken met meerdere aan te vullen.

Zover de tijd het toelaat zal een discussie over het gesprokene kunnen plaatshebben.

2. Excursie.

Wij bereiden een excursie voor naar een door onze Kring nog niet bezochte belangrijke industrie in onze stad.

U hoort hierover nader.

HET BESTUUR.

STRAATNAMEN
TE
HELMOND.
III.

12. Bernadettestraat.

Bernadette, eigenlijk Maria Bernarda Soubious, geboren 7 jan. 1844 te Lourdes, overleden 16 april 1879 te Nevers. Bernadette had in 1858 in een grot bij Lourdes 18 Maria-verschijningen, waardoor Lourdes tot bedevaartplaats werd. In 1866 trad zij toe tot de Liefdezusters te Nevers. In 1933 Heilig verklaard.

13. Prins Bernhardlaan.

Bernhard Leopold, Frederik, Everhard enz. enz. Prins der Nederlanden en van Lippe Biesterveld, geboren 29 juni 1911 te Jena. Huwde op 7 januari 1937 prinses Juliana, bekleedde daarna verschillende hoge militaire functies en bevorderde sterk de Nederlandse economische en culturele betrekkingen met de Spaans-talige landen. Tijdens de Duitse bezetting werd de Prins Bernhardlaan de Willem II-straat genoemd. (Het was tijdens de bezetting verboden straten te vernoemen naar nog levende leden van ons vorstenhuis).

14. Bernoullistraat.

Daniel Bernoulli, 1700-1782. Behoorde tot een geslacht van wiskundigen. Hij onderzocht uit stroomsnelheden van vloeistoffen, warmte als beweging der moleculen.

15. Beugelsplein.

Johannes Beugels werd geboren te Oirsbeek (bij Maastricht) op 12 oktober 1771, deed zijn intrede bij de Norbertijnen te Postel op 12 mei 1791, alwaar hij 16 juni 1793 geprofest werd. Op 25 oktober werd hij te Keulen priester gewijd. Op 27 september 1797 kwam hij naar Helmond, waar hij benoemd werd tot rector van de Helmondse Latijnse school. Op 19 mei 1808 werd hij kapelaan te Helmond, 16 september 1812 werd hij tot pastoor benoemd, en in 1840 Deken van het Dekenaat Helmond.

Op 12 oktober 1848 benoemde Z.M. Koning Willem II hem tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw voor zijn vele verdiensten gedurende een halve eeuw aan Helmond bewezen. Het is ook Beugels geweest die heeft bewerkstelligd, dat de abdij te Postel, wier bewoners tengevolge van de Franse revolutie waren verbannen, in 1847 weer in bezit kwam van de Norbertijnen. Hij was ook de promotor dat de Liefdezusters uit Tilburg zich in 1838 te Helmond vestigden. Enkele jaren vóór zijn dood betrok hij de prachtige pastorie aan de Kerkstraat. Boven de hoofddeur van dit patricisch gebouw bevindt zich een mooi gebrandschilderd raam waarin de zinspreuk voorkomt "Perfer et obdura" (verdraag en wordt gehard). Beugels overleed te Helmond op 19 oktober 1851. Hij is de laatste Norbertijn die in Helmond als pastoor is werkzaam geweest. (Door het ongewoon spoedig benoemen van een nieuwe pastoor onttrok de toenmalige bisschop van 's-Hertogenbosch, Mgr. Zwijsen, de bediening van de parochie van St. Lambertus aan de Norbertijnen van Postel).

16. Beukeliusstraat.

Jan Buekels, Beukels of Verbeuken is omstreeks 1575 in Helmond geboren. De geslachtsnaam is afkomstig van de zeer zeldzaam voorkomende doopnaam Beukel, die de H. Bucolus tot patroon had. Beukels heeft als vele anderen in die dagen zijn naam een deftiger klank willen geven en heeft er eenvoudig een latijnse uitgang achter gezet, zodat het Beukelius werd. Na zijn studie voltooid te hebben, is hij te Helmond als assistent-schoolmeester werkzaam geweest. Daarna maakte hij naam als predikant en werd om zijn vroomheid alom geacht. Hij was 20 jaar pastoor te Brussel en daarna werkzaam te Luik, alwaar hij op 14 augustus 1643 overleed.

17. Bindstraat.

Wie zich de moeite wil getroosten ter plaatse te gaan kijken, zal constateren, dat de Bindstraat de verbinding vormt tussen het Hemelrijks Dijkje en de Hemelrijksestraat.

Broeder Barontius.

(Wordt vervolgd).

(P.v.d.Ven)

ONS EIGEN HEEM.

=====

In de "Kleine Meijerij" 5e jaargang 1952 (no. 7) schrijft Ferd. Smulders over het "Helmondse Broek" in Udenhout. Uit dit artikel wil ik het volgende vermelden:

"'t Is niet duidelijk, of het Helmondse Broek genoemd wordt in het Latijnsboek. Ik begin daarom met Jan de Bonte, die op 31 december 1424 een leen in Udenhout verheft met goedvinden van den Heer van Helmond.

"Daarna volgt Jan II van Cortenbach, zoon van Jan I van Cortenbach en Katharina van Berlaer, vrouwe van Helmond.

"Het Helmonds Broek zijnde een Brabants vol leen, omvatte vier hoeven lands, 't lag bij de kleine Hesseldonk, bij 't Asschot, bij de Langrijt, bij de Leegrijt bij de Groenstraat bij 't Harentsebroek en bij goederen van de kinderen

van Wouter van Houweningen. Nu volgen de leenverheffingen:

"Yewan (of Ivo) van Cortenbach 5-9-1472 bij de dood van

"zijn broer Jan II, Jan van Cortenbach, ridder 6.4.1524

"bij dood van zijn vader.

"Yewan Vrouwe Lijsbeth Bauw 8.11.1549 bij dood van haar man

"Jan van Cortenbach. Willem van Berlo 4.11.1560 bij deling

"na dood van zijn oudoom Jan van Cortenbach".

"Hierna volgen vele rechthebbenden tot 1766, waarna de

"4 hoeven genaamd het Helmonds Broek, groot 77 lop, 39

"roeden gespleten zijn in 13 stukken, waarvan het grootste

"stuk de naam behouden zou hebben van "vier Hoeven".

In zijn Geschiedenis van het Kasteel-Raadhuis en de Heren van Helmond, bespreekt de heer Jac Heeren o.m. de geschiedenis van deze Familie.

Alphons M.G. Niessen.

Uit het Dagboek van Deken Rath
1913 - 1939

III

Op de aantekeningen van deken Rath omtrent de R.H.B.S. in onze stad wil ik tot goed begrip eerst de volgende toelichting geven.

De Rijks Hogere Burger School te Helmond werd geopend 18 januari 1867. Tot 1917 was het een school met een 3-jarige cursus. In gemeld jaar bood de regering aan de 3-jarige cursus om te zetten in een 5-jarige. Het volgen van de R.H.B.S. te Helmond, door Katholieken, werd, i.v.m. de toenmalige opvattingen ten opzichte van neutraal onderwijs, door de geestelijkheid sterk tegengewerkt. Thans het vervolg van het dagboek.

1917

(4 juli)

Gisteren heeft de gemeenteraad het aanbod der regering aangenomen om de Rijks Hogere Burger School om te zetten in een 5-jarige.

(8 juli)

Bezoek van Fleskens (2e Kamerlid en Burgemeester van Geldrop. vB.) die ons nog verzekert dat het bedrag voor de R.H.B.S. niet op de begroting zal komen als wij gaan ageren.

(13 juli)

Brief verzonden aan de Katholieke Kamerclub om de conversie van de R.H.B.S. tegen te houden.

(17 aug.)

Een gewichtige dag. Opgericht de Rooms Katholieke Hogere Burgerschool. Het voorlopig bestuur bestaat uit:

M. Rath, voorzitter;

W. van Asten, secretaris;

Joh. Knaapen;

W. Prinsen;

W. Raymakers;

Jos. Swinkels;

Joh. van Thiel;

Gerard van Thiel;

Alb. v.d. Weijden;

Joh. de Wit;

P. de Wit.

1918

(22 jan.)

Gisteren is het adres van de Stichting R.K.H.B.S., en mede ondertekend door vele corporaties en ingezetenen in de Raad behandeld. Het adres hield in een verzoek aan de Raad om het besluit van 3 juli 1917 waarbij tot conversie van Rijks Hogere Burger School in een 5-jarige cursus werd besloten, terug te nemen.

(Na felle discussies werd het verzoek verworpen).

C.H.A.M. van Bckhoven.

(wordt vervolgd).